

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Alasalmi, T. & Aarreniemi-Jokipelto, P. (25.08.2021) *Motivation och självbestämmande under webbstudier*. eSignals PRO. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021101451021>

PLEASE NOTE! This is an electronic self-archived version of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Alasalmi, T. & Aarreniemi-Jokipelto, P. (25.08.2021) *Motivation och självbestämmande under webbstudier*. eSignals PRO. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021101451021>

Copyright: © 2021 by the authors and Haaga-Helia University of Applied Sciences. Licensed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY NC SA) license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Motivation och självbestämmande under webbstudier

Tuija Alasalmi ja Päivi Aarreniemi-Jokipelto, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu

Ryan och Decis (2000) självbestämmandeteori beskriver faktorer som påverkar en individs motivation. Teorin har sin utgångspunkt i att människan ses som en aktiv och självbestämmande aktör som strävar att förverkliga sina mål. Enligt självbestämmandeteorin har människan tre grundläggande, psykologiska behov, vilka alla är nödvändiga för ens utveckling: behoven för självbestämmande, kompetens och tillhörighet.

Självbestämmande, med andra ord autonomi, innebär en individs vilja att bestämma över sina göranden och låtanden. Motivationen till att göra saker kommer då inifrån människan, utan styrning utifrån. Med kompetens avses en individs förmåga att kunna en sak, att få saker gjorda och att klara av utmaningar. Tillhörighet syftar på människans behov av att ha kontakt med andra, att bry sig om andra och att känna att någon bryr sig om en.

Elevernas självbestämmande och motivation var de grundläggande begreppen som används för att studera erfarenheter från tre olika utbildningsinstitutioner om e-lärande och elevernas observationer om användningen och behoven av inlärningsanalytik. Undersökningen var en del av [MOPPA](#)-projektet som genomfördes under läsåret 2020–2021 och involverade, förutom Haaga-Helia, elever från [Axxell](#) och [Practicum](#), som är svenskspråkiga yrkesinstitut. Denna text beskriver de huvudsakliga teman och resultaten som framkom ur svaren på undersökningen.

Stödande lösningar och verktyg

En lärare kan stötta sina elever med att förstärka dessa tre grundläggande behov. Läraren kan hjälpa eleverna att utveckla självreglering och självbestämmande till exempel igenom att svara på elevernas frågor och vara närvarande och anträffbar även på nätet.

Läraren kan lägga upp en struktur för studieavsnittet i webbinlärmingsmiljön. Ett tydligt och färdigt strukturerat material är en av de viktigaste faktorer som stödjer utvecklingen av självreglering i webbstudier.

Utöver en tydlig struktur borde eleverna få makten att bestämma över sitt eget avancemang. Utvecklingen av autonomi kan till en viss gräns stödjas med flexibilitet i tidtabeller och med möjligheten att få utföra uppgifterna i egen takt och i den ordning som passar en.

Valet av verktyg stödjer även den individuella inläringen. Som exempel kan nämnas verktyget "planeringar" på ItsLearning, som bidrar till logisk presentation av information och ökad tillgång till relevant information. Inlärningsstigarna bör byggas så, att det är tekniskt smidigt att förflytta sig mellan dem och att eleven fritt kan välja i vilken takt och ordning hen vill framskrida. Allt detta stödjer elevens upplevelser av självständighet.

Analytik som stöd för motivationen

Effekten av lärarens stöd är störst då yttre motivation skall kanaliseras till inläring. I vår undersökning motiverades många studerande av viljan att utexamineras och att få behörighet inom en viss bransch.

Till lärarens uppgifter hör att hjälpa sina elever att förstå vilken typ av kompetens som behövs för att få behörighet och vad de måste göra för att uppnå krävd kunskap. Detta kan effektiviseras genom att ta i bruk olika verktyg för målsättning eller enkäter och självbedömningar.

Även olika inlärningsanalytiska rapporter, med data gällande elevens medverkan under studieavsnittet, kan motivera en del elever. Rapporterna visar eleven vad hen gjort och hur hen avancerat i förhållande till målet. Analytiken kan hjälpa mindre självstyrda elever att komma i gång och vidare med studierna.

Redan i början av ett studieavsnitt kan man erbjuda snabba aktiviteter och material som eleverna utför, ser på eller läser i syftet att få känslan av att ha kommit igång. Mindre självstyrda elever kan lättare hitta motivationen till att jobba vidare.

Hjälp av automatik vid handledande feedback

För att inlärningsdata skall vara meningsfullt för eleven, bör det vara förutsäggande och vägledande i stället för att bara fastställa det som redan gjorts. Begåvning, som en motivationsfaktor kan stödjas med kontinuerlig och rättidig feedback som också kan vara automatiserad. Känslan av begåvning och kunnande förstärks av varje bekräftande meddelande. I tester kan man till exempel lätt berätta för eleven om hen lyckats i sina svar eller inte. Det vore det bra att vid sidan om lärarens personliga feedback införa så många verktyg med automatisk feedback som möjligt.

I vår undersökning var det bara en grupp som lyfte fram behovet av gemenskap som en del av webblärande. Interaktion med läraren i form av feedback och överhuvudtaget kontakt med läraren upplevdes dock som viktigt. Då inlärningsprocessen strukturerats med hjälp av verktyg för inlärningsanalytik, kan rättidig information om elevens eventuella handledningsbehov, stöda elevens framsteg. Processen kan också innehålla funktioner för digitala fotavtryck eller känslomätare som hjälper läraren att erbjuda rättidig handledning och interaktion.

1.

Framförhållnings- och inledningsfas – (i början av studieavsnittet)

Stötta uppkomsten av studerandenas självregleringsstrategier

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Sätt tidsfrister och vägled studerandena att själva sätta tidsfrister	Sista inlämningsdag vid aktiviteter eller datumfältet Måste vara färdig under rubriken Studerandenas framsteg	Sätt sista inlämningsdag	Sätt sista inlämningsdag
Använd de olika verktygen i inlärmingsmiljön för planering och schemaläggning (to do-listor, checklistor, kalendervyer)	Kalender-blocket. För in evenemang i kalendern. Använd aktiviteten Checklist.	Användning av kurskalendern	Integrering av Googlekalendern med kursen
Verktyg för uppföljning av framsteg – lär ut användningen och tolkningen av dessa	Blocken Slutförändeförlopp och Kursprestationers status	360-rapporterna för studerande	Inga riktiga verktyg för uppföljning av framsteg tillgängliga

Var medveten om studerandenas olika motivationsfaktorer och väck glädjen i att lära

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Motivera studerandena med små gärningar	T.ex. orienteringsvideor, veckohälsningar	T.ex. orienteringsvideor, veckohälsningar	T.ex. orienteringsvideor, veckohälsningar
Stötta målsättningen och fastställandet av utgångsnivå	Mål (outcomes)-verktyget och Kompetenser (Competences)-verktygen. Nivåprov kan genomföras t.ex. med aktiviteterna (Tentamen) Quiz eller (enkät) Survey.	Verktyget Lärandemål, uppgifterna ska kopplas till målen	Utgångsnivå med verktyget Tester

2.

Prestationsfas (under studierna och studieavsnittet)

Identifiera effekten av uppmärksamhetsgraden och känslorna på lärandet

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Känslomätare	Genom att använda blocket Point of view (snabbfeedback) kan man lätt be studerandena om reaktioner/självvärdering för varje aktivitet. Survey-aktiviteten, illustrerade känslomätare till exempel med h5p-verktyget. Aktiviteterna Val och Quiz.	Enkäter kan göras med verktyget Tester	Enkäter kan göras med verktyget Tester

Synliggör anhopningen av studieavsnitt och uppgifter samt arbetsbelastningen

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Förse uppgifterna med en uppskattning om arbetsmängden	Lägg till text i uppgiftsanvisningarna i aktivitetsbeskrivningar	Lägg till text i uppgiftsanvisningarna i uppgiftsbeskrivningar	Lägg till text i uppgiftsanvisningarna i aktivitetsbeskrivningar
Indikering av hur mycket tid som går åt att läsa eller titta i samband med materialet	Längd i minuter intill videor, uppskattad lästid intill texter	Längd i minuter intill videor, uppskattad lästid intill texter	Längd i minuter intill videor, uppskattad lästid intill texter
Tydliga tidsfrister och informerandet av studerandena om dem	Sista inlämningsdagen antecknas i instruktionerna för uppgiften.	Tidsfristerna ska vara synliga	Sätt tidsfrister för uppgifter

Förutse behovet av handledning

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Läraren ska vara lätt att få tag på i rätt tid - kontaktuppgifter och kontakttider ska vara synliga			
Handledning av typen on demand vid behov samt lärarens närvaro	Aktiviteterna Chatt och Forum eller tidsinställda Zoom- eller Teams-möten även med hjälp av aktiviteten Externt verktyg.	Effektiv användning av Anslag i Översiktsvy	Effektiv användning av Meddelandeflödet
Håll ett öga på studerandenas aktivitet under studieavsnittet	Loggrapporterna samt verktygen för analytiksuppföljning. Användningsstatistik för varje aktivitet.	360-rapporterna för läraren	Ingen möjlighet till aktivitetssuppföljning (bara för organisationsadministrationen).
Svara aktivt på studerandenas frågor t.ex. på diskussionsforum, chattar och kommunikationskanaler	Aktiviteterna Chatt och Forum eller tidsinställda Zoom- eller Teams-möten även med hjälp av aktiviteten Externt verktyg.		

Gör ditt undervisningsmaterial tydligt

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Tydligheten och tillgängligheten av studieavsnittet och dess material och anvisningar	Ett tydligt, strukturellt manus för studieavsnittet. Moodles struktur organiseras enligt planen. En enhetlig och återkommande logik vid materialdistributionen.	Tydlig gruppering av planeringar	Tydlig gruppering enligt teman.

Ge rättidig feedback

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Erbjud möjlighet att be om feedback på inlärningsuppgifter. Ge mer feedback än bara betyg. Ange en tidpunkt efter vilken feedbacken är tillgänglig.			
Lyft fram studerandenas aktivitet med hjälp av olika visuella analytiksvyer	Blocket Slutförandeförlopp. Aktiviteten Checklist. Användningen av blocket Kursprestationers status.	Uppmuntra studerandena att använda 360-rapporter och ge anvisningar för dem.	

3.

Reflekteringsfas (i slutet av studierna och studieavsnittet)

Stötta användningen och tillämpandet av den inlärd kunskapen

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Ge studerandena möjligheter att utnyttja de nya kunskaperna som de lärt sig t.ex. med hjälp av extramaterial			
Vägled studerandena att tänka på sin prestationsinsats och hur deras kunskande ökat och vad som borde utvecklas	Blocket Point of view (snabbfeedback), aktiviteten Feedback, reflekterande frågor i samband med uppgiftsanvisningar.	Aktivering av självvärdering i uppgifter	

Tänk på huruvida du bedömer prestationen eller kunnandet

Pedagogiska lösningar/verktyg	Moodle	Itslearning	Google Classroom
Reflektering av kunnandet i relation till studieavsnittets kunskapsmål med hjälp av olika självvärderings- och reflekteringsverktyg	Blocket Point of view (snabbfeedback), aktiviteten Feedback, reflekterande frågor i samband med uppgiftsanvisningar.	Översiktsvyn för lärandemål under filen Status och uppföljning	

Undersökningen utfördes inom projektet [Moppa](#) (Motivation och självreglering på inlärningsplatta med hjälp av inlärningsanalytik). [Svenska Kulturfonden](#) finansierar projektet.

Referenser:

Ryan, R. & Deci, E. L. (2017). Self-Determination Theory. Basic Psychological Needs in Motivation, Development and Wellness. New York: The Guildford Press.